

Et partiprogram for et reelt klimavalg 2021-2025

Konsekvensene av klimaendringene har de siste årene blitt stadige tydeligere. Fra ekstremnedbør, ekstremtørke og snømangel, til varmere korder og voldsomme skogbranner: Over hele jorda føler mennesker klimaendringene på kroppen. Samtidig er det vi har sett så langt bare en forsmak på hva som vil komme. Dessverre har ikke Norges respons stått i stil til de konsekvensene vi er vitne til. Den sittende regjeringen har ikke kuttet i nærheten av nok klimagassutslipp, og framskrivningene fram mot 2030 viser at Norge ikke vil nå målet om 50-55 prosent utslippskutt.

Fram mot Stortingsvalget 2021 har vi derfor en rekke konkrete innspill til hva partiene på Stortinget må gjøre for å sikre utslippskutt og samtidig en rettferdig omstilling, som vi håper partiene vil ta med seg i arbeidet med partiprogrammet for 2021-2025.

Forplikte Norge til å kutte minst 60 prosent innen 2030, uten bruk av kvoter

Dagens forpliktelse om at Norge skal kutte 50-55 prosent av utslippene våre innen 2030 tar ikke høyde for Norge historiske ansvar. Ambisjonen må skjerpes til minimum 60 prosent klimakutt, samtidig som det må presiseres at kuttene må være nasjonale. Dette må også inkluderes i den eksisterende klimaloven.

Stanse tildelingen av alle nye oljelisenser

Det er allerede mer fossil energi i produksjon enn hva Parisavtalens mål tillater. UNEPs rapport [The emission gap](#) fra 2019 viser at norsk oljepolitikk er med på å ta verden i retning av minst 3 grader global oppvarming. Norge kan ikke føre en petroleumpolitikk som strider med Parisavtalens mål, og følgelig må Norge stanse letingen etter all ny olje og gass.

Ta initiativ til en klimaavtale mellom oljeproduserende land

Verdens petroleumsproduserende land fører en politikk som strider med Parisavtalens mål. Norge må ta initiativ til at disse landene kommer sammen og blir enige om å redusere utvinningen av petroleum, og samtidig stanse subsidieringen av petroleumsutvinning.

Sette ned en oljekommisjon for å realisere en politisk styrt avvikling av oljeindustrien og sikre en rettferdig omstilling for norske oljearbeidere

Samtidig som utviklingen i fornybar energi og klimamål strammes til har den norske økonomien blitt mer oljeavhengig. Dette er en gigantisk utfordring for den norske økonomien, og fordrer en helhetlig plan for hvordan vi skal redusere oljeavhengigheten og fase ut oljeindustrien. En slik plan må også inneholde virkemidler for å skape nye industriarbeidsplasser. Mer enn 56 prosent av arbeiderne i oljeindustrien er uten høyere utdanning og disse trenger trygge rammer for å omskoleres inn i nye jobber som kutter utslipp.

Statlig satsing på havvind, med mål om å bygge ut 3 GW havvind innen 2030

En [rapport](#) fra Menon viser at havvind har et stort potensial i Norge. Man kan skape 128.000 årsverk og utvikle et hjemmemarked for å bygge opp leverandørindustrien, men da trengs det en statlig satsing på havvind. Staten må ha en klar målsetning om minimum å bygge ut havvindparker med en total kapasitet på 3 GW innen 2030. For å få til dette må havvind gis investeringsvennlige, stabile rammevilkår, inkludert subsidieordninger. Energibehovet ved elektrifisering av norsk sokkel bør knyttes til utvikling av havvind.

Vri den norske leverandørindustrien fra å levere til fossile til fornybare næringer

I dag jobber omtrent 86.000 mennesker i oljeleverandørindustrien. Internasjonalt har den norske oljeleverandørindustrien omtrent 6 prosent av markedsandelene. Tilsvarende har den fornybare leverandørindustrien bare 0,5 prosent av markedsandelen. I 2015/16 var disse markedene omtrent like store, men veksten vil være større i det fornybare segmentet. Allerede [investeres det 2,5 ganger](#) mer i fornybart enn i olje- og gassektoren. For å sikre industriarbeidsplassene i leverandørindustrien må det settes et klart mål om å utvikle den fornybare leverandørindustrien til å ha en minimum like stor markedsandel som for olje innen 2030.

Stanse all subsidiering av oljenæringen og vri subsidiene over til fornybare næringer

Petroleumsnæringen subsidieres årlig med omtrent 20 milliarder kroner gjennom leterefusjonsordningen og andre særskatteordninger. I en tid med økende klimarisiko må staten redusere sin egen investeringsrisiko i nye oljeprosjekter. Disse 20 milliardene må heller brukes til å bygge opp nye, grønne arbeidsplasser og finansiere en statlig satsing på offshore havvind.

Trekke Oljefondet helt ut av olje- og gassaksjer

Våren 2019 vedtok Stortinget at NBIM skulle selge seg ned i olje- og gassaksjer, for å redusere norsk økonomis eksponering mot petroleum. Til tross for at NBIM selv vil selge seg helt ut, vedtok Stortinget bare et delvis nedslag. NBIM må nå få mandat til å selge fondet helt ut av olje- og gassaksjer, for å redusere den norske eksponeringen mot petroleum.

Øke prisen på CO2-kvoter til 1500 kr/tonn CO2

Den faktiske kostnaden av CO2-utslipp må prises inn, og CO2-prisen må økes til 1500 kr/tonn CO2. Inntektene fra CO2-avgiften bør brukes til å drive den grønne omstillingen, og satsning på nye, grønne næringer.

Klimautrede nye oljeprosjekter og inkludere scope 3-utslipp, i tråd med lagmannsrettens dom i klimasøksmålet

Ved en eventuell fortsatt tildeling av nye oljelisenser må det stilles strengere utredningskrav: Det må stilles krav om at eventuell ny olje er i tråd med 1,5-gradersmålet og Grunnlovens §112, da Norge i henhold til [dommen](#) fra Borgarting lagmannsrett i klimasøksmålet 23.01.2020 også har et ansvar for utslippene av norsk olje forbrent i utlandet. I tillegg må det stilles strengere krav til samfunnsøkonomiske utredninger, for å unngå prosjekter som Goliat, som ligger an til å ikke bli samfunnsøkonomisk lønnsomt.